

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието, храните и горите

Дирекция „Анализ и стратегическо планиране“

СИТУАЦИОННО-ПЕРСПЕКТИВЕН АНАЛИЗ НА ПТИЧЕ МЕСО И ЯЙЦА

Юни 2017 г.

1. Производство на птиче месо

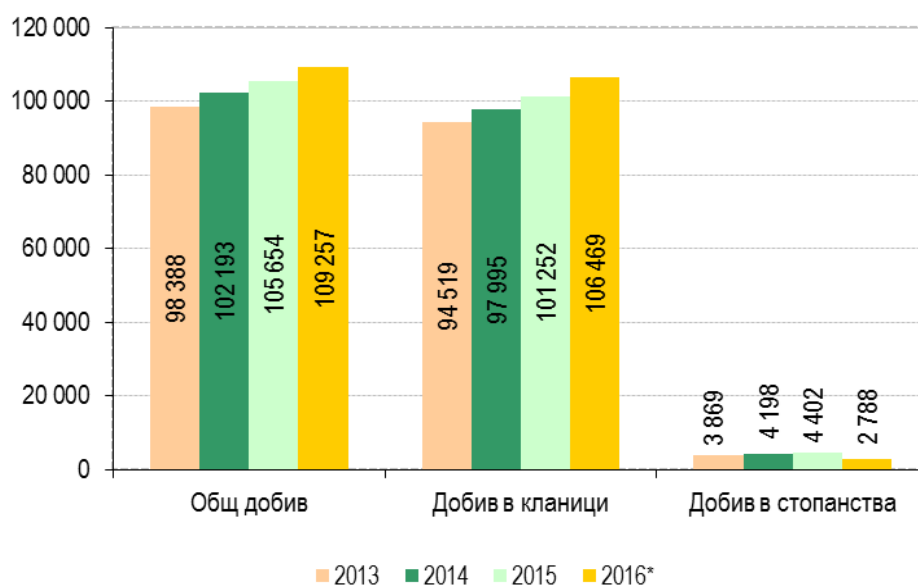
Производството на птиче месо в България се характеризира с висока степен на вертикална интеграция и индустриализация, което позволява постигането на висока ефективност. Над 90% от птичето месо се добива в специализирани кланици, които в по-голямата си част са интегрирани в самите производствени комплекси.

След отбелязания спад от близо 9% през 2013 г., през последните три години се наблюдава тенденция на постепенно увеличение на производството на птиче месо в страната – с около 3 – 4% годишно или общо с 11% за периода 2013 – 2016 г. (Фиг. 1). Отчетеният ръст е в резултат от нарастване на промишленото производство, докато добивът в стопанствата като цяло намалява и губи значимост.

По предварителни данни на отдел „Агростатистика“ на Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ), през 2016 г. общото производство на птиче месо в страната възлиза на 109 257 тона кланично тегло – с 3,4% над нивото от предходната година. Основни фактори за наблюдавания ръст на производството са сравнително ниските цени на фуражните култури за поредна година и силното търсене на птиче месо както на вътрешния, така и на международните пазари. По-достъпните цени и диетичните качества на птичето месо го правят сред най-търсените видове меса.

Развитието на сектора е благоприятствано и от предоставяното финансово подпомагане по схемата на държавна помощ за хуманно отношение към птиците (за угояване и за яйценосно направление), стартирала през 2012 г. През 2016 г. по тази схема са предоставени общо 28,2 млн. лева на 320 земеделски стопани.

Фиг. 1. Производство на месо и субпродукти от птици през периода 2013 – 2016 г. (тона)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, *предварителни данни

Според предварителните данни, през 2016 г. производството на птиче месо и субпродукти **в кланиците** нараства с 5,2% на годишна база, до 106 469 тона кланично тегло (58% от общия промишлен добив на месо в страната през годината).

Около 75% от общия промишлен добив на птиче месо и субпродукти през годината е от *пилета бройлери*. При 2,4% повече заклани бройлери и малко по-високо средно живо тегло, добивът на месо и субпродукти от пилета бройлери в кланиците достига 79 610 тона кланично тегло – с 5% над нивото от 2015 г.

Таблица 1. Производство на месо и субпродукти от птици в кланиците през 2015 и 2016 г.

Вид птици	Заклани птици (хил. броя)		Изм. 2016/2015	Живо тегло (тона)		Изм. 2016/2015	Добито месо и субпродукти (тона)		Изм. 2016/2015
	2015	2016		2015	2016		2015	2016	
Пилета бройлери	45 873	46 987	2,4%	97 430	102 474	5,2%	75 798	79 610	5,0%
Патици	5 274	5 548	5,2%	26 121	28 119	7,6%	20 211	22 475	11,2%
Други*	2 766	2 382	-13,9%	7 117	5 953	-16,4%	5 243	4 385	-16,4%
Общо	53 913	54 916	1,9%	130 668	136 546	4,5%	101 252	106 469	5,2%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, предварителни данни за 2016 г. от месечна анкета „Дейност на кланиците за бяло месо в България“

*включва и ограничено количество месо от зайци, чиито размер е конфиденциален

Промишленото производство на месо и субпродукти от *патици* нараства с 11,2% в сравнение с предходната година, до 22 475 тона кланично тегло. От тях, като разфасовки са приготвени 16 095 тона патешко месо. Отчетеният добив на втлъстен черен дроб от патици през 2016 г. е с 10,7% повече на годишна база.

Производството на патешко месо и втлъстен черен дроб е насочено предимно за износ и в частност основно за френския пазар.

Добивът на птиче месо директно **в животновъдните стопанства** е предимно за собствена консумация и не оказва съществено влияние на пазара на птиче месо в страната.

През 2016 г. общото производство на птиче месо в стопанствата бележи спад от близо 37% спрямо 2015 г., до 2,8 хил. тона (в т. ч. 2,5 хил. тона месо от кокошки и пилета).

По предварителни данни на отдел „Агростатистика“ на МЗХГ, **през периода януари - март 2017 г.** промишленото производство на птиче месо възлиза на 21 548 тона кланично тегло. Това е с 13% по-малко в сравнение със същия период на 2016 г., като по-значителен спад на произведените количества е налице при патешкото месо (с 31%), а по-умерен – при пилешкото месо и субпродукти (с 9,5%).

Наблюдаваното намаление се дължи основно на констатираните огнища на птичи грип в края на 2016 г. и началото на 2017 г., като най-засегнати са водоплаващите птици. В тази връзка, през периода декември 2016 – февруари 2017 г. е унищожен значителен брой птици (над 464 хил. патици и 71 хил. кокошки). Освен това, технологичният процес на много от птицевъдните стопанства е нарушен, поради наложените ограничителни мерки в зоните на огнищата (включващи забрана за придвижване на живи птици и птичи продукти) и провеждането на профилактични мероприятия. В резултат от своевременно предприетите мерки от страна на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) за ограничаване на разпространението на птичи грип, към момента в страната няма констатирани нови огнища на болестта.

Прогноза

От м. март 2017 г. е налице забавяне на темпа на намаление на броя на закланите пилета бройлери в кланиците. Предвид нарасналия брой на реализираните от люпилните еднодневни пилета за месо през първите четири месеца на настоящата година, може да се очаква през следващите месеци производството на пилешко месо да се възстанови, като дори надхвърли нивата отпреди една година. За цялата 2017 г. се предвижда производството на пилешко месо в кланиците да остане близко до това през 2016 г., възлизайки на около 79 – 80 хил. тона. В резултат на понесените щети от заболяването птичи грип, промишленият добив на месо от водоплаващи птици през 2017 г. се очаква да се свие до около 17 – 18 хил. тона. Така, общото производство на птиче месо в кланиците се очаква да бъде под нивото от предходната година - около 100 -102 хил. тона.

При предвиждан добив директно в стопанствата от около 3 хил. тона, общото производство на птиче месо за 2017 г. се прогнозира да възлезе на около 103 – 105 хил. тона

Положително влияние върху сектора се очаква да окажат очертаващите се сравнително ниски цени на фуражните култури за поредна година и силното търсене на птиче месо както в страната, така и в световен мащаб.

2. Производство на яйца

Производството на стокови яйца в страната е съсредоточено в големи промишлени птицеферми с механизирани и автоматизирани системи за отглеждане на стокови носачки и събиране и сортиране на яйцата. Прилагат се съвременни системи за поддържане на оптимални микроклиматични условия и хранене и ефективна имунна профилактика.

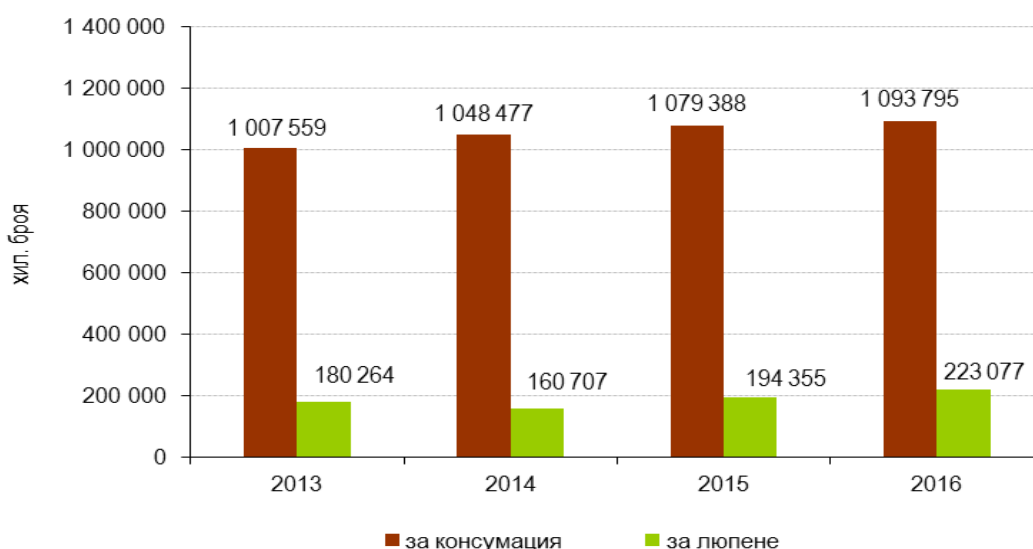
След приключване на процеса на реструктуриране на фермите от яйценоското направление във връзка с европейските изисквания за хуманно отношение към

кокошките-носачки в сила от началото на 2012 г., през последните четири години се наблюдава стабилизиране на сектора и постепенно нарастване на производството на яйца.

Развитието на сектора е благоприятствано от сравнително ниските цени на фуражните култури, както и от финансовия ресурс, предоставян в подкрепа на производителите по схемата на държавна помощ за хуманно отношение към птиците.

Общо за периода 2013 – 2016 г., производството на яйца от кокошки бележи ръст от 11%, като добитите яйца за консумация нарастват с 9%, а тези за люпене – с 24% (Фиг. 2).

Фиг. 2. Производство на яйца от кокошки (хил. броя)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“

По данни на отдел „Агростатистика“ на МЗХГ, през 2016 г. в страната са произведени общо 1 331 273 хил. броя яйца от домашни птици (в т. ч. близо 99% - от кокошки), което е с 3,5% над нивото от предходната година.

Таблица 2. Производство на яйца през 2015 - 2016 г., хил. броя

Вид яйца	2015	2016	Изм. 2016/2015
От кокошки, в т.ч.:	1 273 743	1 316 872	3,4%
за консумация	1 079 388	1 093 795	1,3%
за люпене, в т.ч.:	194 355	223 077	14,8%
- за носачки	17 979	30 411	69,1%
- за бройлери	172 401	188 703	9,5%
- общоползвателни	3 975	3 963	-0,3%
От други птици	12 036	14 401	19,6%
Общо яйца	1 285 779	1 331 273	3,5%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“

В резултат от нарастване на броя на отглежданите кокошки-носачки с 2,3% спрямо предходната година, общото производство на кокоши яйца през 2016 г. – бележи увеличение от 3,4%, като производството на яйца за консумация нараства с 1,3%, а това на разплодни яйца от кокошки – с 14,8%, на годишна база.

В сравнение с 2015 г. производството на разплодни яйца за носачки и бройлери се увеличава съответно с 69,1% и 9,5%, докато това за общоползвателни породи намалява незначително (с 0,3%).

По данни на БАБХ, към 1 април 2017 г. стопанствата с кокошки-носачки, регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (отглеждащи 350 и повече броя кокошки) са 174 броя – с 14 повече в сравнение със същия период на 2016 г. Същевременно, общият капацитет за отглеждане на птици в тях нараства с 6,7%, като се наблюдава леко увеличение на дела на стопанствата, прилагащи клетъчни системи за отглеждане на птиците (до 56,1%), за сметка на намаление на този на стопанствата със закрито подово отглеждане (до 41,1%)

Таблица 3. Брой регистрирани стопанства по чл. 137 от ЗВД и общ капацитет на отглежданите в тях кокошки-носачки

	01.04.2014 г.	01.04.2015 г.	01.04.2016 г.	01.04.2017 г.
Брой ферми	147	157	160	174
Брой кокошки-носачки	3 994 548	4 180 480	4 307 583	4 597 329

Източник: БАБХ

По данни на отдел „Агростатистика“ на МЗХГ, през 2016 г. общият брой на заложените яйца за инкубация в люпилните нараства с 1,1% спрямо предходната година, основно поради увеличение на заложените за инкубация яйца за патици (с 34,9%) и кокошки-носачки (със 7,2%), докато при тези за кокошки за месо и за общоползвателни кокошки се отчита намаление съответно с 1,8% и 40,5%.

Таблица 4. Дейност на люпилните в страната през 2015 и 2016 г. (жил. броя)

Вид птици	Заложени яйца за инкубация			Реализирани едnodневни пилета		
	2015	2016	Изм. 2016/2015	2015	2016	Изм. 2016/2015
Кокошки, общо в т.ч.:	107 567,4	105 689,4	-1,7%	77 489,7	75 263,5	-2,9%
- за месо	97 599,0	95 841,0	-1,8%	72 945,8	71 219,2	-2,4%
- за носачки	8 214,4	8 805,0	7,2%	3 315,5	3 332,6	0,5%
- общоползвателни	1 754,0	1 043,4	-40,5%	1 228,4	711,7	-42,1%
Пуйки	149,4	131,4	-12,0%	97,4	65,7	-32,5%
Патици	9 088,1	12 256,1	34,9%	5 837,8	7 106,2	21,7%
Други птици	83,1	84,6	1,8%	26,1	24,8	-5,0%
Общо	116 888,0	118 161,5	1,1%	83 451,0	82 460,2	-1,2%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“

Общият брой на реализираните от люпилните еднодневни пилета от кокошки-намалява с 2,9% на годишна база. Реализираните пилета за месо и за общоползвателно направление са съответно с 2,4% и 42,1% по-малко спрямо 2015 г., а тези за носачки - с 0,5% повече.

В сравнение с предходната година се наблюдава ръст от близо 22% на броя на реализираните еднодневни патета.

През първите месеци на 2017 г. дейността на люпилните в страната е затруднена от наложените рестриктивни мерки за биосигурност във връзка с огнищата на птичи грип (вкл. забрана на придвижването на птици и яйца за люпене), което е основна причина за свиване наполовина на броя на реализираните от люпилните еднодневни патета на годишна база.

При броя на реализираните от люпилните пилета от кокошия вид за носачки се отчита по-умерено намаление - с 9,5%, докато този на еднодневните пилета за добив на месо се увеличава с 6%.

Въпреки намалението на реализираните еднодневни пилета за носачки от люпилните през първите четири месеца на 2017 г., наличният по-голям брой кокошки-носачки и ярки към края на 2016 г. дава основание да се очаква производството на яйца от кокошки през 2017 г. да се задържи около нивото от предходната година.

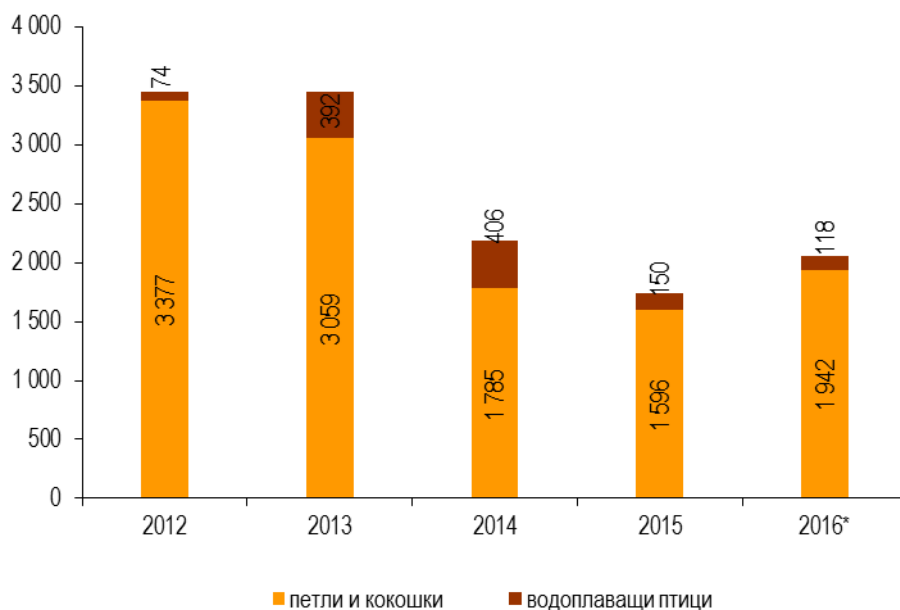
Фактори, които се очаква да окажат положително влияние върху производството на яйца през годината са прогнозата за сравнително ниски цени на фуражите в световен мащаб, както и продължаващата финансова подкрепа на сектора по схемата на държавна помощ за хуманно отношение към птиците.

3. Внос

3.1. Внос на живи птици

Традиционно, за нуждите на птицевъдството в страната се внасят родителски и стокови пилета от високопродуктивни хибриди на водещи световни фирми в бранша. Като цяло, през последните няколко години е налице тенденция на намаление на вноса на живи птици, особено що се отнася до този на петли и кокошки, който се свива наполовина за периода 2012 – 2015 т. Така, въпреки нарастването през 2016 г. на годишна база, вносът на живи птици остава много под нивото си от 2012 г. (Фиг. 3).

Фиг. 3. Внос на живи птици през периода 2012 – 2016 г. (хил. броя)

Източник: НСИ, *предварителни данни

По предварителни данни на НСИ, през 2016 г. са внесени общо 2 061 хил. броя живи птици - с около 18% повече спрямо предходната година, като се отчита увеличение на вноса на пилета от кокошия вид и същевременно свиване на този на водоплаващи. Традиционно, птиците са доставени изцяло от ЕС.

През 2016 г. общият внос на пилета от кокошия вид (1 942,4 хил. броя) бележи ръст от 21,7% на годишна база. Увеличението е по-значително при родителските и прародителски женски пилета – с 34%, до 1 243 хил. броя и по-слабо при стоковите пилета – с 5%, до 699 хил. броя.

В рамките на годината най-големи са доставките на пилета (петли и кокошки) от Унгария (1 153 хил. броя), следвани от тези от Чехия (358 хил. броя), Австрия (240 хил. броя), Румъния (125 хил. броя) и Германия (42 хил. броя).

През 2016 г. вносът на водоплаващи птици (118,4 хил. броя) отбелязва спад от 21% на годишна база, като представлява изцяло патици за угодяване и добив на втлъстен черен дроб, доставени от Унгария (76,7 хил. броя), Франция (27,1 хил. броя) и САЩ (14,6 хил. броя). Поради сравнително високите цени на живите водоплаващи птици и наличието на люпилни в страната, се наблюдава пренасочване към внос на яйца за инкубиране.

3.2. Внос на птиче месо и карантии

Въпреки стабилното развитие на местното производство, в страната традиционно се внасят сравнително големи количества птиче месо както за нуждите на месопереработвателния сектор, така и за предлагане в обектите за търговия на дребно.

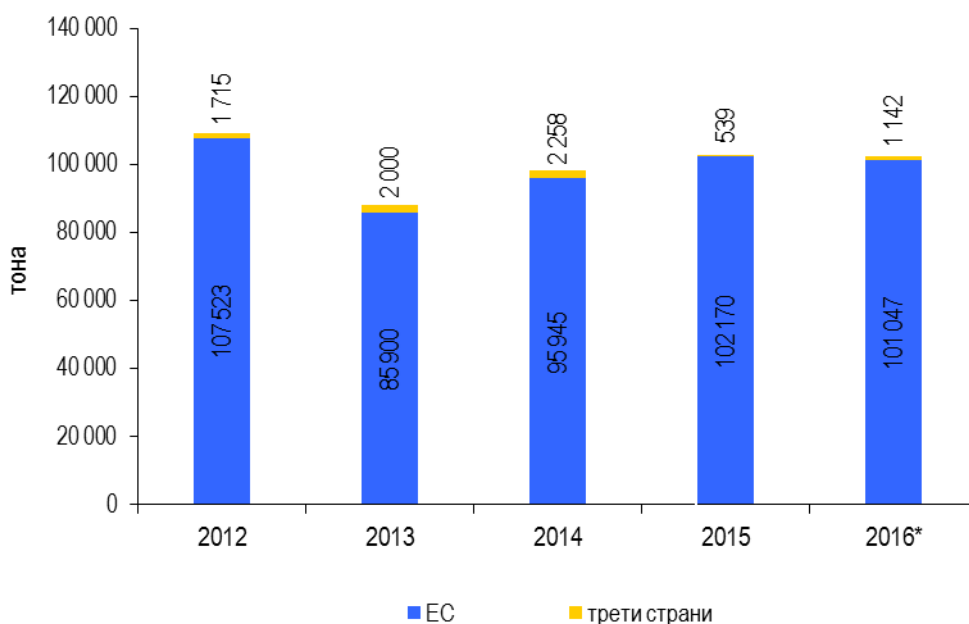
Големите търговски вериги имат установени канали за доставка от ЕС и собствени цехове за разфасоване и пакетиране на месо.

След отбелязания спад от близо 20% през 2013 г., през следващите две години вносът се възстановява до около 102 -103 хил. тона годишно, като все пак остава с около 6% под отчетения през 2012 г.

По предварителни данни на НСИ, през 2016 г. са внесени 102 189 тона птиче месо и карантии (в т. ч. 7 321 тона карантии) - с 0,5% под нивото от предходната година, поради леко намаление на количествата месо от петли и кокошки (обикновено формиращ около 90% от общия внос). Вносът на месо от пуйки и други домашни птици отбелязва несъществено увеличение.

Близо 99% от общия внос на птиче месо и карантии през 2016 г. е от ЕС, като се наблюдава незначително намаление от 1% на годишна база (Фиг. 4). Подобно на предходни години, най-значителен е вносът от Полша (46 307 тона), която е най-големият производител на пилешко месо (с над 2,3 млн. тона през 2016 г.) в рамките на ЕС. Сравнително големи количества са доставени и от Румъния (11 663 тона), Гърция (8 645 тона), Германия (6 735 тона), Нидерландия (6 041 тона) и Франция (3 648 тона) – Фиг. 5.

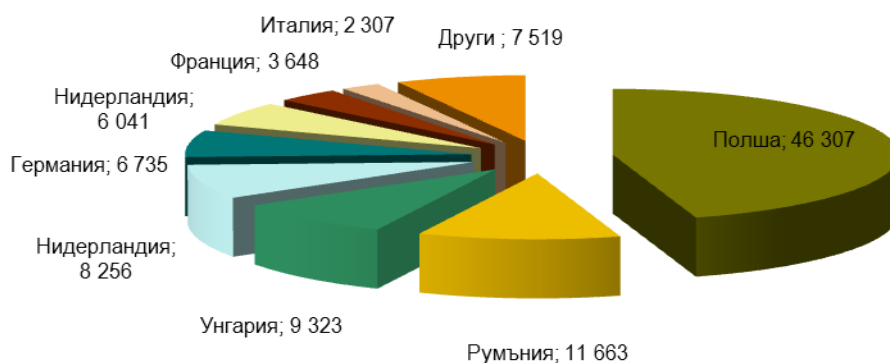
Фиг. 4. Внос на птиче месо и карантии през периода 2012 –2016 г. (тона)

Източник: НСИ, *предварителни данни

Макар да бележи ръст от 29% в сравнение с предходната година, вносът на птиче месо и карантии от трети страни през 2016 г. остава малък по обем (1 142 тона), главно замразен пилешки черен дроб от Бразилия.

Фиг. 5. Внос на птиче месо и карантии през 2016 г. по страни (тона)

Източник: НСИ, предварителни данни

През 2016 г. няма съществено изменение на годишна база в обема на внасяните количества както на месо от петли и кокошки (намаление от 1%), така и на месо от пуйки и водоплаващи птици (съответно с 4,5% и с 3,5% повече).

Вносът на **пилешко месо** и карантии през годината е почти изцяло от ЕС (98,8% от общия внос), като най-големи доставки са осъществени от Полша (42 975 тона), Румъния (10 986 тона) и Гърция (6 847 тона), следвани от Нидерландия, Германия и др.

Таблица 5. Внос на птиче месо и карантии през периода 2014 – 2016 г. (тона)

Продукти	2014	2015	2016*	Изменение 2016/2015
Месо и карантии от петли и кокошки	89 189	92 719	91 759	-1,0%
Месо и карантии от пуйки	8 431	9 377	9 797	4,5%
Месо и карантии от водоплаващи птици и токачки	582	612	633	3,5%
Общо месо и карантии от домашни птици	98 202	102 708	102 189	-0,5%

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ, *предварителни данни

Поради недостатъчното производство на **пуешко** месо в страната, ежегодно се внасят сравнително големи количества от този вид месо, предимно замразени разфасовки за нуждите на преработвателната промишленост. В сравнение с

предходната година се наблюдава чувствително нарастване на доставките от Полша (с 85%, до 3 304 тона) и Германия (с два пъти, до 1 185 тона), за сметка на свиване на тези от Гърция (1 798 тона), Италия (1 082 тона) и Румъния (678 тона).

През 2016 г. вносът на месо и карантии **от водоплаващи птици и токачки** нараства с 3,5% на годишна база, но остава ограничен - 633 тона (в т.ч. 526 тона - от патици), главно за разнообразяване на асортимента на пазара. Доставките са основно от Унгария (487 тона), а по-малки количества са внесени от Франция (67 тона), Италия (38 тона), Полша (28 тона) и др.

По предварителни данни на НСИ, **през периода януари – февруари 2017 г.** общият внос на птиче месо и карантии възлиза на 15 625 тона - с 1,6% над нивото от същия период на 2016 г., като е реализиран почти изцяло от ЕС. По видове месо, вносът включва: 14 738 тона месо от петли и кокошки, 838 тона - пуешко месо и 49 тона месо от водоплаващи птици и токачки. Доставките на пилешко месо се увеличават с 5% на годишна база, докато тези на пуешко месо и месо от водоплаващи птици отбелязват съществен спад, съответно с 33% и 46%.

Най-големи количества птиче месо и карантии през първите два месеца на 2017 г. са внесени от Полша (8,3 хил. тона), Гърция (1,7 хил. тона), Румъния (1,6 хил. тона) и Унгария (1,2 хил. тона). Вносът от трети страни възлиза на 100 тона замразен пилешки черен дроб от Бразилия.

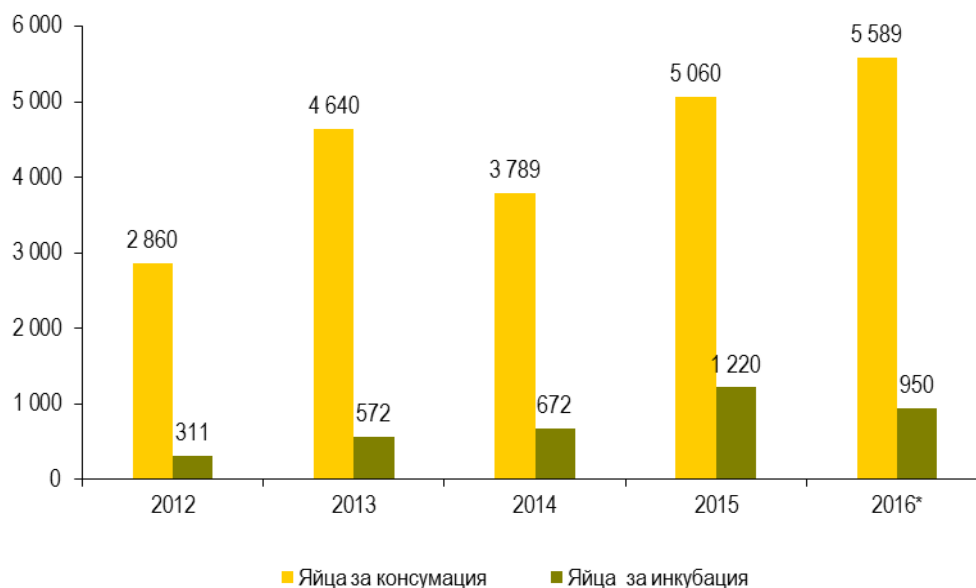
При очаквано леко намаление на производството на птиче месо и сравнително постоянно ниво на потребление в страната, общият внос на птиче месо през 2017 г. се очаква да бъде около или малко над нивото от предходната година, възлизайки на около 102 - 103 хил. тона.

3.3. Внос на яйца

В рамките на последните пет години (2012 – 2016 г.), вносът на **яйца за консумация** нараства близо два пъти, което на практика компенсира значителното увеличение на износа (над два пъти и половина за периода).

По предварителни данни на НСИ, през 2016 г. вносът на яйца за консумация се увеличава с 10,4% в сравнение с 2015 г., до 5 589 тона (около 93 146 хил. броя), за което допринасят атрактивните цени по вноса. Средната вносна цена намалява с 14% спрямо предходната година, до около 0,09 лв./брой (без ДДС и транспортни разходи). Въпреки това, вносът продължава да заема сравнително малък дял от вътрешното потребление на яйца за консумация (при годишно производство в страната от над 1 млрд. броя).

Фиг. 6. Внос на яйца през периода 2012 – 2016 г. (тона)

Източник: НСИ, *предварителни данни

Таблица 6. Внос на яйца през периода 2015 – 2016 г. (тона)

Продукти	2015	2016*	Изменение 2016/2015
Пресни яйца с черупки от кокошки (за консумация)	5 060	5 589	10,4%
Оплодени яйца за инкубиране, общо в т. ч.:	1 220	950	-22,1%
- от кокошки	959	555	-42,2%
- от пуйки или от гъски	5	17	263,8%
- от други птици	256	378	47,6%

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ, *предварителни данни

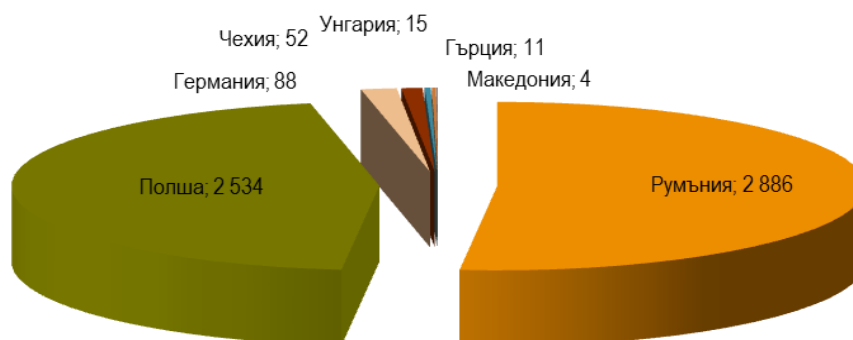
Подобно на предходни години, вносът на яйца за консумация е изцяло от държави членки на ЕС, като най-големи са доставките от Румъния (2 886 тона) и Полша (2 534 тона).

Вносът на оплодени **яйца за инкубиране** през 2016 г. е в размер на 950 тона (13 193 хил. броя). Това е с 22,1% по-малко на годишна база, но над три пъти повече спрямо 2012 г. В сравнение с 2015 г. се отчита намаление на вноса на яйца за инкубиране от кокошия вид и значителен ръст на този от патици, както и от пуйки и гъски.

Най-значителни доставки на яйца за инкубация от кокошки през годината са реализирани от Румъния (242,3 тона), Гърция (134,2 тона), Германия (67,1 тона) и Нидерландия (50 тона). Разплодните яйца от пуйки са внесени от Румъния (17,1 тона),

а тези от патици – основно от Франция (376 тона).

Фиг. 7. Внос на яйца за консумация през 2016 г. по страни (тона)

Източник: НСИ, предварителни данни

През **периода януари – февруари 2017 г.** вносът на кокоши яйца за консумация е в размер на 899 тона (около 14 987 хил. броя) - с 1% повече спрямо първите два месеца на 2016 г., при средна вносна цена 0,105 лв./бр. (с 9% по-висока на годишна база). Основни доставчици на яйца за консумация остават Полша (588 тона) и Румъния (288 тона).

В рамките на периода, в страната са внесени 164 тона яйца за инкубация от кокошки, което представлява ръст от 23% на годишна база. Доставките са основно от Румъния (89 тона) и Гърция (56 тона).

През първите два месеца на 2017 г. не е реализиран внос на яйца за инкубиране от патици.

При очаквано запазване на производството в страната, през 2017 г. вносът на яйца за консумация се предвижда да се задържи около нивото от предходната година, като възлезе на около 5,6 хил. тона.

4. Износ

4.1. Износ на живи птици

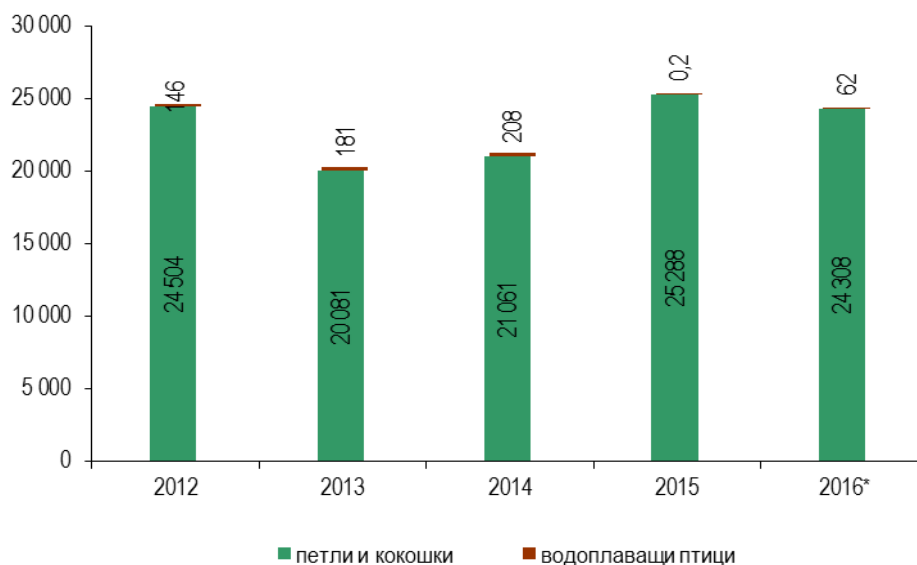
През последните пет години износът на живи птици от страната е сравнително стабилен, като варира в рамките на 20 – 25 млн. броя годишно.

По предварителни данни на НСИ, през 2016 г. са изнесени общо 24 371 хил. броя живи птици (предимно с тегло непревишаващо 185 г), което е с 4% по-малко на годишна база.

Износът включва главно пилета от кокошия вид – общо 24 308 хил. броя, от

които 22 283 хил. броя са стокови еднокдневни пилета за месо, а 884 хил. броя - яйценосно направление, съответно с 8% и 16% по-малко спрямо 2015 г.

Фиг. 8. Износ на живи птици през периода 2012 - 2016 г. (хил. броя)

Източник: НСИ, *предварителни данни

През 2016 г. е осъществен износ на 1 045 хил. броя родителски и прародителски женски пилета за месо, при липса на такъв през предходната година.

Традиционна дестинация на износа на птици от кокошия вид остава Румъния с 21 758 хил. броя. Макар и в значително по-малки количества, износ е осъществен и за Гърция, Косово, Сърбия и др.

В рамките на годината, извън страната са реализирани 62,3 хил. броя патици с тегло непревишаващо 185 г (изцяло за Египет), при едва 198 броя през 2015 г.

През 2016 г., както и през предходната година, не е осъществен износ на пуйки.

4.2. Износ на птиче месо и карантии

Голяма част (около 40%) от българското производство на птиче месо се насочва за експорт. Количествата се реализират главно в страни от ЕС, на сравнително високи цени спрямо наблюдаваните на българския пазар

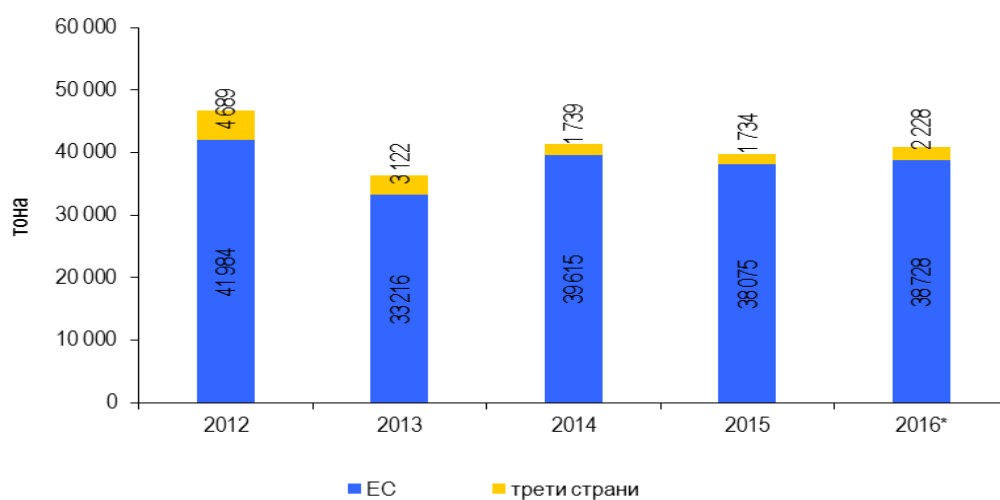
Общо за периода 2012 – 2016 г., износът на птиче месо и карантии намалява с 12%, като през последните три години се стабилизира на ниво от около 40 – 41 хил. тона годишно. Същевременно, в рамките на петгодишния период е налице спад на вноса на тези продукти, което води до нарастване на дела на българското производство във вътрешното потребление.

По предварителни данни на НСИ, през 2016 г. общият износ на птиче месо и

карантии възлиза на 40 956 тона (табл. 7). Количеството е с около 3% повече на годишна база, като е реализирано на 18% по-висока средна износна цена от 7,15 лв./кг. В сравнение с предходната година е налице чувствително нарастване на износа на месо от водоплаващи птици, компенсиращо намалението на този на месо от петли и кокошки.

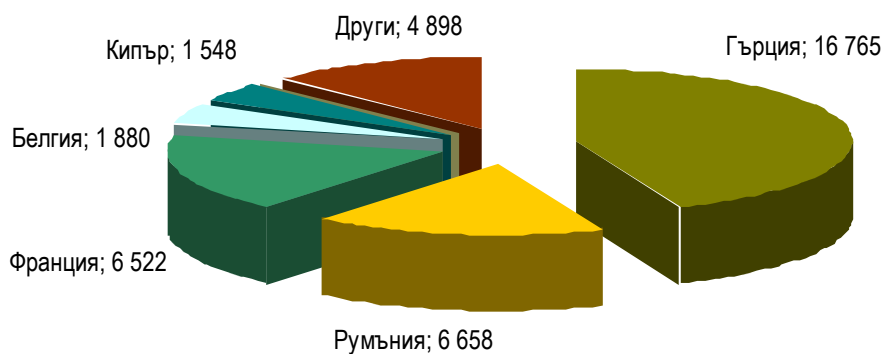
Основни направления за износа на птиче месо остават държавите-членки на ЕС (Фиг. 9). През 2016 г. изпращанията за Съюза са с 2% повече спрямо предходната година, формирайки 95% от общия износ на птиче месо и карантии. Най-значителни количества са насочени за Гърция (16 906 тона), Франция (9 535 тона) и Румъния (6 411 тона).

Фиг. 9. Износ на птиче месо през периода 2012 - 2016 г. (тона)

Източник: НСИ, *предварителни данни

Фиг. 10. Износ на птиче месо през 2016 г. по страни (тона)

Източник: предварителни данни на НСИ

Износът на птиче месо и карантии за трети страни бележи ръст от 29% на годишна база, най-голям принос за което има увеличението на износа за един от главните търговски партньори извън ЕС – Македония, до 1 057 тона. Сравнително голямо количество е реализирано и в Хонконг (435 тона), а по-малки – във Виетнам, Катар, Япония и др.

Таблица 7. Износ на птиче месо и карантии през периода 2014 - 2016 г. (тона)

Продукти	2014	2015	2016	Изменение 2016/2015
Месо и карантии от петли и кокошки	28 357	27 533	25 311	-8,1%
Месо и карантии от пуйки	2 597	2 871	2 920	1,7%
Месо и карантии от водоплаващи птици и токачки	10 400	9 405	12 724	35,3%
в т. ч.: втлъстен черен дроб от патици и гъски	2 630	2 581	3 929	52,2%
Общо месо и карантии от домашни птици	41 354	39 809	40 956	2,9%

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ, * предварителни данни

През 2016 г. износът на месо и субпродукти **от петли и кокошки** е в размер на 25 311 тона. Въпреки увеличеното производство, това е с 8,1% под нивото от предходната година, тъй като по-голяма част от продукцията е останала за задоволяване на търсенето в страната.

Спадът на общия износ на пилешко месо е свързан основно със свиване на изпращанията за най-значимия ни търговски партньор - Гърция (с 13%, до 14 034 тона). Сред по-важните дестинации, намаление се отчита също така при експорта за Обединеното кралство (с 15%, до 1 236 тона) и Кипър (с 10%, до 1 159 тона). От друга страна, нарастват изнесените количества за съседните Румъния (с 6%, до 6 173 тона) и Македония (с 19%, до 1 030 тона).

През 2016 г. износът на месо и карантии **от водоплаващи птици** (предимно от патици) отбелязва ръст от 37% спрямо 2015 г., в резултат на по-високото производство, което по принцип е експортно ориентирано.

Традиционно, най-значителен износ на месо и субпродукти от водоплаващи птици (вкл. втлъстен черен дроб) е осъществен за Франция (9 202 тона, с 32% повече на годишна база). Нарастват и количествата, насочени за другите два основни пазара - Белгия (с 11%, до 1 617 тона) и Испания (три пъти повече, до 596 тона), докато износът за Хонконг се свива (с 11%, до 413 тона).

Конкретно при износа на втлъстен черен дроб (основно от патици), ръстът на експорта спрямо 2015 г. е с 52%, при 11% по-висока средна експортна цена. Това увеличение е основно вследствие от по-високото производство в рамките на 2016 г.,

като изнесеното количество включва и запаси от предходната година.

Най-значителен износ на втлъстен черен дроб през 2016 г. е осъществен за основния ни търговски партньор - Франция (3 090 тона), следван от този за Белгия (417 тона) и Испания (267 тона). Изнесени са и 129 тона за Япония, която представлява нов пазар за българския втлъстен патешки дроб.

Сравнително ниското производство на пуешко месо в страната не позволява реализирането на съществен износ, като отчитаните количества представляват основно реекспорт. През 2016 г. износът на пуешко месо нараства с 1,7% в сравнение с предходната година и е насочен главно за Гърция (2 866 тона).

По предварителни данни на НСИ, **през периода януари – февруари 2017 г.**, общият износ на птиче месо и карантии е в размер на 5 604 тона. Това е с около 9% по-малко в сравнение с същия период на предходната година, което може да се обясни с по-ниското промишлено производство през периода. По видове месо и карантии, износът включва: 3 938 тона – от петли и кокошки, 1 551 тона – от патици, гъски и токачки и 114 тона – от пуйки. При експорта на месо от петли и кокошки (традиционно заемащ най-голям дял от общия износ) се отчита ръст от 1% на годишна база, докато този на месо от водоплаващи птици и от пуйки намалява съответно със 76% и 12%.

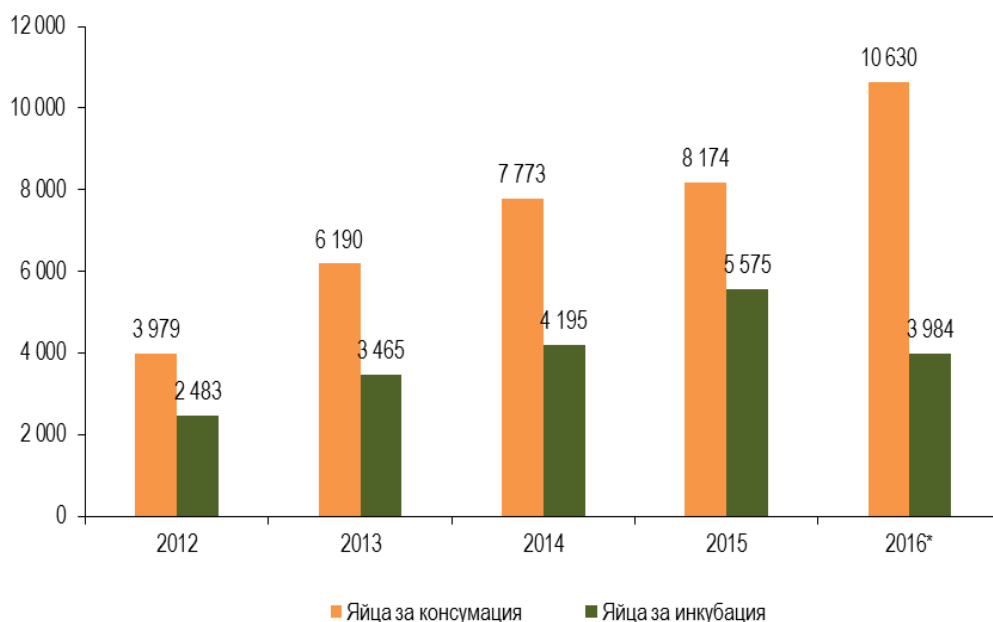
Основни дестинации на износа на птиче месо през първите два месеца на 2017 г. са Гърция (2 371 тона) и Франция (963 тона), следвани от Румъния (640 тона), Македония (400 тона), Белгия (369 тона) и др.

Общият износ на месо от домашни птици за цялата 2017 г. се очаква да бъде малко под нивото от предходната година, като възлезе на около 39 хил. тона. Предвижданото по-ниско производство на месо и карантии от патици, поради понесените загуби от птичия грип, се очаква да доведе до намаление и на реализираните количества на външните пазари.

Износ на яйца

В рамките на периода 2012 – 2016 г. се наблюдава ясно изразена тенденция на увеличение на износа на яйца от България – над 2,5 пъти при яйцата за консумация и над 60% – при тези за инкубиране (Фиг. 11). Прави впечатление, че темпът на увеличение на износа изпреварва съществено този при производството, което е компенсирано от нарастване на вноса на яйца за периода.

Фиг. 11. Износ на яйца през периода 2012 –2016 г. (тона)

Източник НСИ, *предварителни данни

По предварителни данни на НСИ, през 2016 г. износът на **пресни кокоши яйца с черупки** (за консумация) е в размер на 10 630 тона (около 177 151 хил. броя), като средната износна цена се запазва на ниво от 0,13 лв./брой. Количеството бележи ръст от 30% в сравнение с предходната година, за което допринася по-високото вътрешно производство (Табл. 8).

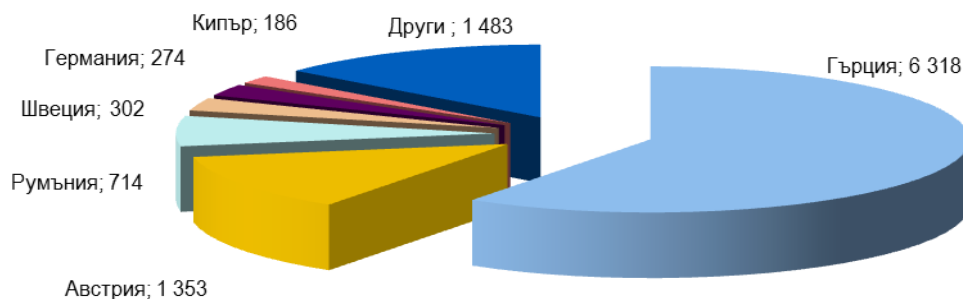
Таблица 8. Износ на яйца за консумация и за инкубиране през периода 2015 –2016 г. (тона)

Продукти	2015	2016*	Изменение 2016/2015
Пресни яйца с черупки от кокошки (за консумация)	8 174	10 630	30,0%
Оплодени яйца за инкубиране, общо в т. ч.:	5 574	3 984	-28,5%
- от кокошки	5 570	3 984	-28,5%
- от пуйки или от гъски	1	0	-
- от други птици	3,2	0	-

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ, *предварителни данни

Близо 60% от общия износ на яйца за консумация за годината са насочени за традиционния ни партньор Гърция (6 318 тона, с 4% по-малко спрямо предходната година). Над два пъти на годишна база нарастват изпращанията на яйца за консумация за Австрия (до 1 353 тона) и Белгия (до 1 192 тона), а над три пъти - за Румъния (до 714 тона).

Фиг. 12. Износ на яйца за консумация през 2016 г. по страни (тона)

Източник: предварителни данни на НСИ

През 2016 г. са изнесени 28% по-малко **яйца за инкубиране** (изцяло от кокошки) спрямо предходната година, при близо 17% по-ниска средна износна цена от 0,36 лв./брой. В сравнение с 2015 г., намаляват изпращанията на яйца за инкубация за някои от основните ни търговски партньори, като Гърция (с 6%, до 1 729 тона), Украйна (с 63%, до 398), Румъния (със 79%, до 117 тона) и Унгария (с 89%, до 75 тона). Същевременно, над два пъти нараства износът за Ирак, достигайки 1 090 тона.

По предварителни данни, **през периода януари – февруари 2017 г.** износът на кокоши яйца за консумация нараства с 26% спрямо първите два месеца на 2016 г., възлизайки на 1 208 тона. Най-значителни количества са насочени за Гърция (556 тона), Румъния (255 тона) и Нидерландия (151,3 тона).

Износът на яйца за инкубация намалява с 19% на годишна база, до 609 тона, реализирани основно в Ирак (314 тона), Франция (200 тона) и Грузия (49,6 тона).

Предвид очакваното стабилно производство, както и по-високите цени, на които се реализират яйцата на външните пазари, може да се очаква износът на яйца за цялата 2017 г. да надхвърли нивото от предходната година.

5. Потребление на птиче месо и яйца

Въз основа на предварителните данни на отдел „Агростатистика“ на МЗХГ за производство и на НСИ за внос и износ на месо от домашни птици, вътрешното потребление на **птиче месо** за 2016 г. се оценява на 170,5 хил. тона (Табл. 9). Това е с малко над 1% повече спрямо предходната година, в резултат на увеличение на предлагането от местно производство, макар част от допълнително произведените

количества да са насочени за износ.

Таблица 9. Вътрешно потребление на месо и субпродукти от домашни птици (тона)

	2015	2016*	Изменение 2016/2015
Производство	105 654	109 257	3,4%
Внос	102 708	102 189	-0,5%
Общо предлагане	208 362	211 446	1,5%
Износ	39 809	40 956	2,9%
Вътрешно потребление*	168 553	170 490	1,1%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, НСИ; *Изчислено на база производство, внос и износ, без да се отчита външната търговия с преработени продукти от птиче месо

Поради нарастването на производството в страната, в комбинация с незначителното свиване на вноса, през 2016 г. делът на вноса във вътрешното потребление на месо от птици намалява с един пункт спрямо предходната година.

По данни на НСИ, през периода 2010 - 2016 г. годишното потребление на месо от птици от домакинствата се задържа на ниво от около 11 кг на лице, формирайки около една трета от общото потребление на месо от домакинствата.

Конкретно през 2016 г., потреблението на птиче месо на лице от домакинствата е средно 10,8 кг, с 3,6% под нивото от предходната година. Предвид данните за леко нарастващо общо вътрешно потребление на птиче месо, това вероятно е за сметка на увеличение на консумацията в заведенията за обществено хранене.

Вътрешното потребление на **яйца** за консумация през 2016 г. се оценява на 1 009 790 хил. тона (Табл. 10). Количеството е с 1,7% по-малко спрямо 2015 г., тъй като темпът на увеличение на износа надхвърля съществено този при производството. В комбинация с ръст на вноса от 10,4% на годишна база, това води до нарастване на дела на вносната продукция във вътрешното потребление на яйца за консумация до 9,2%, при 8,2% през 2015 г.

Таблица 10. Вътрешно потребление на яйца за консумация (хил. броя)

	2015	2016*	Изменение 2016/2015
Производство	1 079 388	1 093 795	1,3%
Внос*	84 337	93 146	10,4%
Общо предлагане	1 163 725	1 186 941	2,0%
Износ*	136 223	177 151	30,0%
Вътрешно потребление	1 027 502	1 009 790	-1,7%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, НСИ; *Данни на НСИ в тона, преизчислени в хил. броя при средно тегло на 1 яйце - 60 грама

По данни на НСИ, общото потребление на яйца на лице от домакинствата през 2016 г. е 140 броя - с 5 броя повече в сравнение с предходната година. Потреблението през годината варира между 33 и 38 броя на тримесечие, като най-висока е консумацията през второто тримесечие, когато се падат Великденските празници.

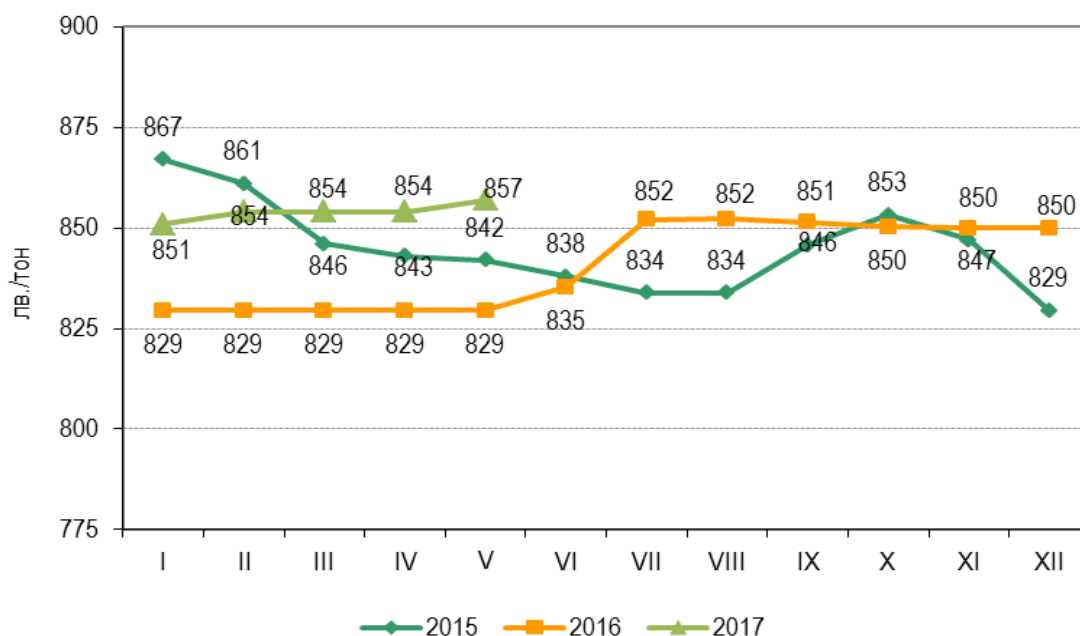
6. Цени

6.1. Цени на птиче месо

Основен фактор при формиране на себестойността на птичите продукти са разходите за фураж.

По данни на „Системата за агропазарна информация“ (САПИ), през 2016 г. средната цена на едро на *фуражните смески за бройлери за угодяване* е 841 лв./тон. Това е с 1% под нивото от предходната година, под влияние на високото предлагане на зърнени култури както в България, така и в световен мащаб. Цените на фуражните смески са малко по-ниски през първата половина на 2016 г. и малко по-високи през втората половина на годината, отразявайки наблюдаваното от пролетта на 2016 г. покачване на цените на соевия шрот (представляващ от 10% до 30% от съдържанието на смеските за угодяване на бройлери).

Фиг. 13. Цени на едро на фуражни смески за изхранване на бройлери за угодяване за периода януари 2015 г. – май 2017 г. (лв./тон)

Източник: САПИ

През първите пет месеца на 2017 г. цените на едро на фуражните смески, използвани за угодяване на бройлери, се движат в границите от 851 лв./тон до 857 лв./тон - с около 3% над нивата отпреди една година.

Тенденцията на намаление на цените по веригата на предлагане на пилешко

месо, наблюдавана през 2015 г., продължава и през 2016 г., за което допринасят по-голямото промишлено производство в страната, както и значителният внос на конкурентни цени.

По данни на САПИ, през 2016 г. цените на едро и на дребно на *замразено пиле* в страната се движат с около 1% до 5% под нивата отпреди една година. Средната цена на едро на замразено пиле за годината е 4,09 лв./кг, а тази на дребно - 4,66 лв./кг, съответно с 3,3% и 2,9% по-ниски от тези за 2015 г.

Средно за периода **януари – май 2017 г.**, цената на едро на замразеното пиле се понижава с 1,4% на годишна база, до 4,08 лв./кг, а тази на дребно – с 1,9%, до 4,63 лв./кг. Вероятно за това допринася известният отлив от потреблението на пилешко месо заради птичия грип. В рамките на периода обаче се наблюдава постепенно свиване на разликата с ценовите нива отпреди една година, като през м. май 2017 г. средната цена на едро на замразено пиле дори отбелязва лек ръст (с 0,5%) спрямо същия месец на 2016 г.

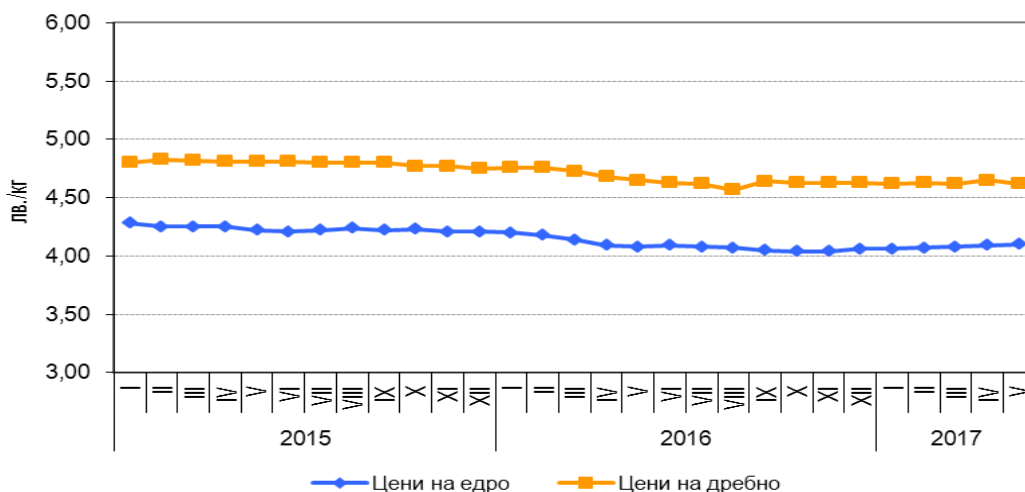
Таблица 11. Цени на замразено пиле през периода януари 2015 г. – май 2017 г. (лв./кг)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср.	Изм. на годишна база
2015														
Цени на едро	4,28	4,25	4,25	4,25	4,22	4,21	4,22	4,24	4,22	4,23	4,21	4,21	4,23	-5,4%
Цени на дребно	4,80	4,83	4,82	4,81	4,81	4,81	4,80	4,80	4,80	4,77	4,77	4,75	4,80	-2,6%
2016														
Цени на едро	4,20	4,18	4,14	4,09	4,08	4,09	4,08	4,07	4,05	4,04	4,04	4,06	4,09	-3,3%
Цени на дребно	4,76	4,76	4,73	4,68	4,65	4,63	4,62	4,57	4,64	4,63	4,63	4,63	4,66	-2,9%
2017														
Цени на едро	4,06	4,07	4,08	4,09	4,10								4,08	-1,4%
Цени на дребно	4,62	4,63	4,62	4,65	4,62								4,63	-1,9%

Източник: САПИ

Подобно на предходни години, през цялата 2016 г. и първите четири месеца на 2017 г. цените на производител на замразени бройлери в България се движат съществено под средното ниво за ЕС. По данни, докладвани на Европейската комисия (ЕК), средната продажна цена на бройлерите в българските птицекарници за 2016 г. е 144,52 евро/100 кг без ДДС (282,66 лв./100 кг) – с 19% по-ниска спрямо средната за ЕС. През отделните месеци тази разлика варира от 15% до 21%, най-съществена през м. май.

Фиг. 14. Цени на едро и на дребно на замразено пиле през периода януари 2015 г. – май 2017 г. (лв./кг)

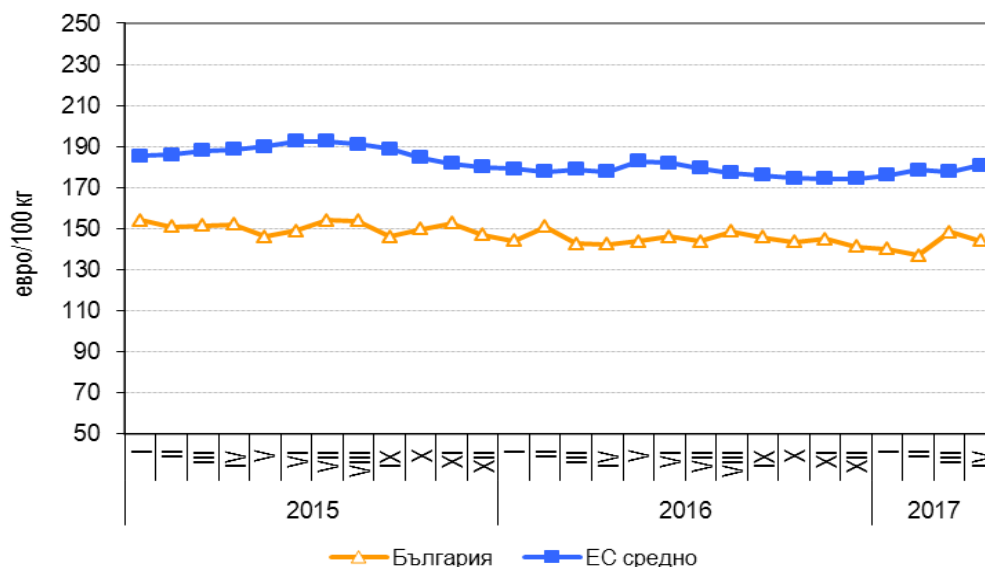

Източник: САПИ

Към м. април 2017 г. средната цена на замразени бройлери в българските кланици отбелязва ръст от 1,2% на годишна база, до 144,09 евро/100 кг (2,82 лв./кг) - с 20% под средната за ЕС, при която се отчита увеличение с 0,1% спрямо април. 2016 г., до 177,90 евро/100 кг.

Цените на пилешкото месо варират значително по държави-членки на ЕС. По данни на ЕК, през април 2017 г. цените на замразените бройлери са в широките граници от 97,77 евро/100 кг (1,91 лв./кг) в Ирландия до 266,70 евро/100 кг (5,22 лв./кг) в Германия. Средната цена на замразени пилета в България е шестата най-ниска в ЕС, след тези в Ирландия, Полша, Румъния, Португалия и Унгария.

Фиг. 15. Цени на замразени бройлери в птицекланиците в България и ЕС (евро/100 кг без ДДС)

Източник: ЕК

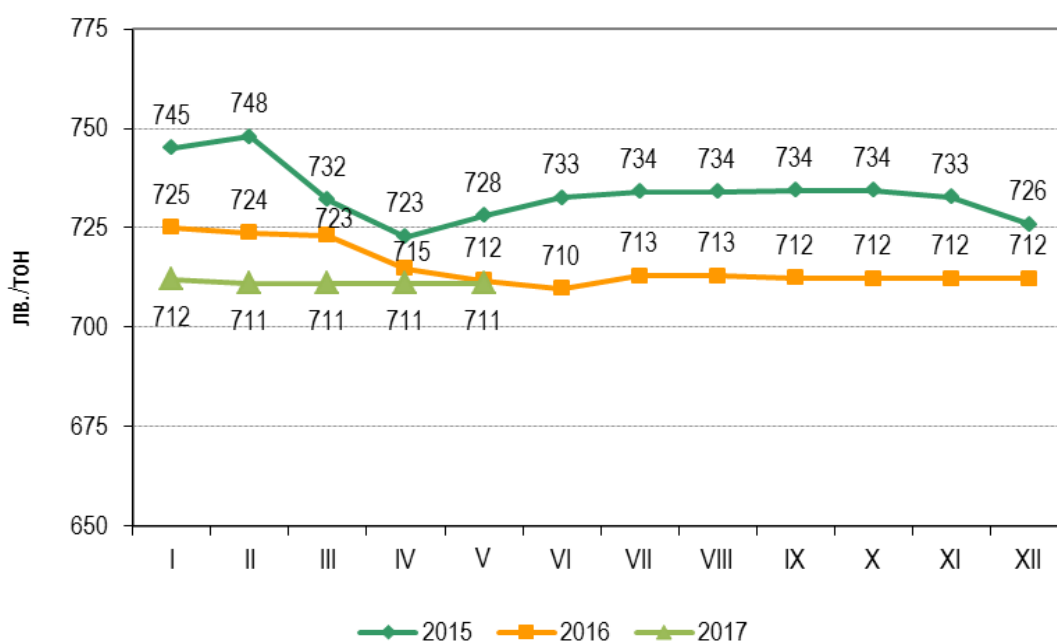
През следващите месеци се очаква цените на пилешкото месо в страната да останат сравнително стабилни, от една страна подкрепени от силното търсене, а от друга – под натиска на голямото предлагане в глобален мащаб и възможностите за внос на сравнително ниски цени.

6.2. Цени на яйца за консумация

През 2016 г. цените на фуражните смеси за изхранване на кокошки-носачки се движат малко под нивата от предходната година, под влияние на високото предлагане на фуражни култури в световен мащаб. По данни на САПИ, средната цена на едро на този тип смеси за годината намалява с 2,5% спрямо 2015 г., до 715 лв./тон.

През първите пет месеца на 2017 г. цените на едро на фуражните смеси за носачки се задържат около нивата от края на 2016 г. – около 711 лв./тон, оставяйки средно с 1,2% по-ниски спрямо аналогичния период на 2016 г.

Фиг. 16. Цени на едро на фуражни смеси за изхранване на кокошки носачки през периода януари 2015 г. – май 2017 г. (лв./тон)

Източник: САПИ

В резултат на комбинацията от увеличение на производството и малко по-ниски цени на фуражните смеси за кокошки-носачки, в рамките на 2016 г. се наблюдава намаление на цените по веригата на предлагане на яйца в страната.

По данни на САПИ, средната цена на едро на яйца за годината е 0,175 лв./брой, а тази на дребно - 0,25 лв./брой, съответно със 7,9% и 3,8% по-ниски в сравнение с 2015 г.

Традиционно, най-високи цени на едро на яйцата са регистрирани през зимните

месеци, когато производствените разходи са по-високи. За разлика от предходни години, през 2016 г. се отчита намаление на цените на едро на яйца още преди Великден - в периода март – април, свързано с пренасищане на пазара.

През първите пет месеца на 2017 г. цените на яйцата отбелязват ръст спрямо същия период предходната година, за който допринасят задържалите се трайно ниски температури в страната, довели до нарастване на разходите за поддържане на оптимални условия за отглеждане на носачките.

По данни на САПИ, средната цена на едро на яйца за периода е 0,197 лв./бр., нараствайки с около 8% на годишна база. През м. април (около Великденските празници) тази разлика достига 23%, което обаче е свързано не толкова с увеличение на цените през 2017 г., колкото с нетрадиционния спад на цените по същото време на 2016 г. През м. май средната цена на едро на яйцата спада до 0,182 лв./бр. - с 16% по-висока спрямо година по-рано.

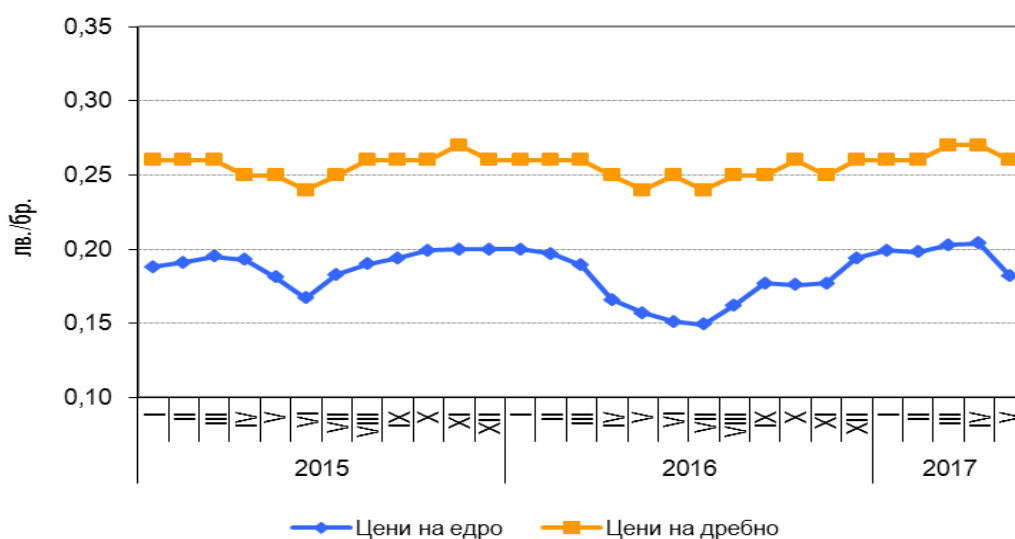
При цените на дребно се отчита по-слабо увеличение спрямо първите пет месеца на 2016 г. – средно с 4%, до 0,26 лв./бр. Подобно на цените на едро, най-голям ръст на годишна база (с около 8%) се наблюдава през месеците април и май 2017 г.

Таблица 12. Цени на яйца за консумация през периода януари 2015 г. – май 2017 г. (лв./брой)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср.	Изм. на годишна база
2015														
Цени на едро	0,188	0,191	0,195	0,193	0,181	0,167	0,183	0,190	0,194	0,199	0,200	0,200	0,190	1,1%
Цени на дребно	0,26	0,26	0,26	0,25	0,25	0,24	0,25	0,26	0,26	0,26	0,27	0,26	0,26	0,0%
2016														
Цени на едро	0,200	0,197	0,189	0,166	0,157	0,151	0,149	0,162	0,177	0,176	0,177	0,194	0,175	-7,9%
Цени на дребно	0,26	0,26	0,26	0,25	0,24	0,25	0,24	0,25	0,25	0,26	0,25	0,26	0,25	-3,8%
2017														
Цени на едро	0,199	0,198	0,203	0,204	0,182								0,197	8,2%
Цени на дребно	0,26	0,26	0,27	0,27	0,26								0,26	4,0%

Източник: САПИ

Фиг. 17. Цени на едро и на дребно на яйца за периода януари 2015 г. – май 2017 г. (лв./брой)

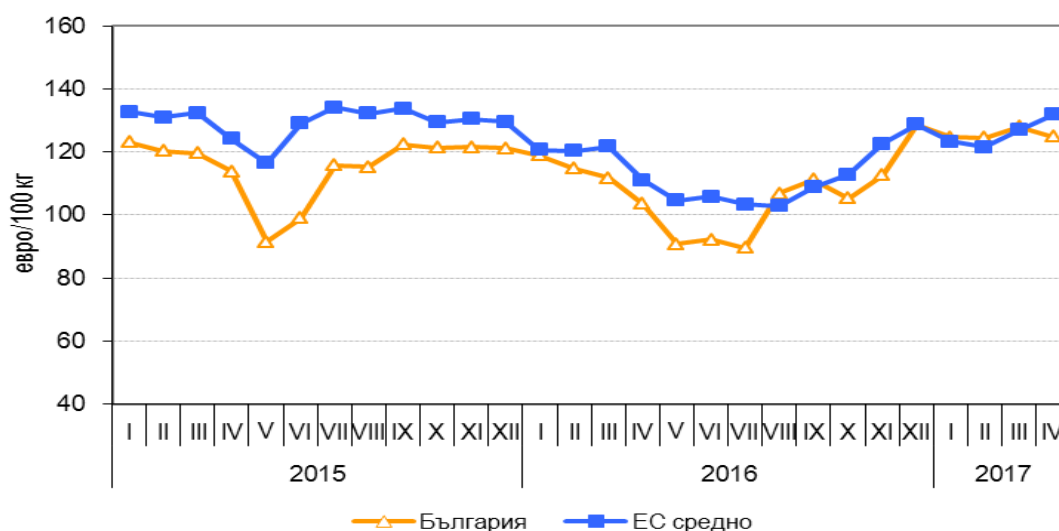

Източник: САПИ

Като цяло, през 2016 г. цените на яйца от опаковъчните центрове в България следват тенденцията на европейския пазар, като се движат около или малко под средното ниво за ЕС.

По данни, докладвани на ЕК, средната цена на яйца от центровете за опаковане в страната за 2016 г. е 107,64 евро/100 кг без ДДС (около 0,132 лв./бр.) - с 5,3% или около 0,01 лв./бр. по-ниска спрямо средноевропейската (113,71 евро/100 кг или 0,139 лв./бр.). Най-съществена разлика се отчита през месеците май, юни и юли 2016 г., когато българските цени са с по около 0,02 лв./бр. под средните за ЕС през съответния месец.

Фиг. 18. Цени на яйца от центровете за опаковане в България и средно за ЕС за периода януари 2015 г. – април 2017 г. (евро/100 кг без ДДС)

Източник: ЕК

През първото тримесечие на 2017 г. средните цени на яйца от опаковъчните центрове в България се движат с около 1–2% над средното ниво за ЕС. По предварителни данни, през м. април 2017 г. цената на яйцата в България е 124,80 евро/100 кг (около 0,153 лв./бр.) - с 4% или с 0,01 лв./бр. по-ниска от средната за ЕС, тъй като в рамките на месеца българската цена се понижава, докато средната за ЕС се покачва.

Средната цена на яйцата от българските опаковъчни центрове през м. април 2017 г. бележи ръст от 20% на годишна база, а средната за ЕС - с 18%.

По държави-членки на ЕС, средните цени на яйцата през м. април 2017 г. се движат в интервала от 101,58 евро/100 кг (0,124 лв./бр.) в Румъния до 221,27 евро/100 кг (0,270 лв./бр.) в Швеция.

През следващите няколко месеца се очаква цените на яйцата в страната да отбележат известно намаление, свързано с по-ниските разходи за производство през летния сезон.

7. Ситуация и перспективи на пазара на птиче месо в ЕС

През 2016 г. разширяването на производството на птиче месо в ЕС тласка цените на вътрешния пазар надолу.

По данни на Европейската комисия, въпреки по-ниските цени на бройлерите през цялата 2016 г., производството на птиче месо в ЕС се увеличава с 4,4% на годишна база, до 14,4 млн. тона. С изключение на Франция, където се отчита намаление с 3% вследствие на птичия грип, всички държави-членки основни производители докладват нарастване на производството: Полша (+13%), Испания (+5%), Италия (+6%), Холандия (+6%), Германия (+1%) и Обединеното кралство (+1%). През последните години в Полша са направени значителни инвестиции в производството на бройлери и фермерите продължават да произвеждат, за да покриват поне фиксираните си разходи.

Избухването на инфлуенца по птиците в някои държави-членки е оказало малък пряк ефект върху производството на месо от бройлери. Производителите на месо от гъски и патици, както и тези на месо от свободно отглеждани пилета са засегнати в по-голяма степен от допълнителните мерки за биосигурност.

Данните за заложените пилета бройлери през последните два месеца на 2016 г. показват първите признаци за адаптиране на производството в посока надолу. Предвид това, през 2017 и 2018 г. се очаква темпът на нарастване на производството на птиче месо в ЕС да се забави съществено, до около 1%.

По-ниските цени на пилешкото месо в ЕС допринасят за нарастване на износа в условията на високо конкурентен международен пазар.

Като цяло, през 2016 г. износът на птиче месо от ЕС се увеличава с 9,4% спрямо предходната година. През първото полугодие на 2016 г. експортът бележи ръст от 11% на годишна база. През втората половина на годината се наблюдава известно забавяне на темпа на нарастване, поради възникналите огнища на птичи грип от края на октомври и временните ограничения, наложени от търговските партньори на някои държави-членки.

През 2017 г. износът на ЕС птиче месо се очаква да се стабилизира (+1%), поради силната конкуренция в световен мащаб и различните огнища на птичи грип в ЕС, водещи до ограничаване на търговията с трети страни.

През 2016 г. вносът на птиче месо в ЕС нараства с 3% спрямо предходната година, като основни доставчици остават Бразилия и Тайланд.

Поради обилното предлагане на птиче месо, през 2016 г. потреблението на този вид месо в ЕС нараства с 4% спрямо 2015 г., до 23,7 кг на глава от населението, отчасти замествайки консумацията на свинско месо. През 2017 г. се очаква ръстът на консумацията на птиче месо в Съюза да се забави до по-малко от 1%.